

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 10

Utgitt 12 mars

1935

Lov om handelsnæring.

8 mars.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning av 22 februar 1935 sålydende:

Første kapitel.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. I denne lov forstås ved:

Kommisjonshandel: salg, i henhold til opdrag, ved selvsendig næringsdrivende, av varer for fremmed regning, men i eget navn.

Handelsagentur: den virksomhet, som går ut på å innlede eller avslutte varesalg eller å opta bestillinger for fremmed regning og i fremmed navn, når utøveren er selvstendig næringsdrivende og har eget forretningssted.

Handelsreisende: den, som efter opdrag fra en handlende eller tilvirker, under reise fra sted til sted virker for avsetning av varer som han ikke fører med sig (kfr. dog undtagelsen for visse gjenstander i § 46), ved å opta bestillinger eller ved å slutte salg i oppdragsgiverens navn; den handelsreisende kan være fast ansatt i oppdragsgiverens tjeneste eller selvstendig næringsdrivende, men må ikke ha eget forretningssted.

Byselger: den som med begrensning til den enkelte næringskommune utøver samme slags virksomhet som den handelsreisende; han kan være fast ansatt i oppdragsgiverens tjeneste eller selvstendig næringsdrivende, men må ikke ha eget forretningssted og må kun opptre på vegne av oppdragsgivere med forretningssted innen hans egen eller innen en tilgrensede næringskommune.

Innvåner av riket: den som har opholdt sig her i landet uavbrutt i minst 2 år og fremdeles er bosatt her; med innvånere av riket likestilles i denne lov: ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper), når samtlige ansvarlige deltagere, og i kommandittaktieselskaper tillike samtlige medlemmer av til-

8 mars. synsrådet, er innvånere av riket, aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar (jfr. § 13), når samtlige medlemmer av styret er innvånere av riket. Ophold her i landet i utenlandsk myndighets tjeneste medregnes ikke i det tidsrum av minst 2 år som i dette ledd omhandlet.

Kjøpmannsvarer: varer til hvis forhandling der kreves handelsrett som kjøpmann.

§ 2. I denne lov forstås ved:

Fast utsalgssted: det sted hvorfra vedkommende næringsdrivende med eller uten avbrytelse driver salgsvirksomhet som ikke er beregnet på flytning.

Borttingning av varer: så vel optagelse av bestillinger og forhandling derom som endelig avsluttelse av handel vedrørende varer som borttingeren ikke fører med sig (kfr. dog undtagelsen for visse gjenstander i § 46), når det skjer utenom fast utsalgssted tilhørende den hvis borttinningsrett utøves, enten ved borttingerens personlige besøk hos annemann eller ved annemanns personlige besøk hos borttingeren.

Salg som ikke skjer fra fast utsalgssted eller under borttingning, henregnes i denne lov til salg ved omførsel (omførselshandel).

Salg fra salgshaller, torv, gate, brygge eller andre offentlige steder, portrum, inngang til bygninger eller tomter når den er i umiddelbar eller fri forbindelse med almindelig beferdet strøk, jernbanevogn, vogn, fartøi eller båt, midlertidig herberge eller automat henregnes i denne lov i alle tilfelle til omførselshandel. Til omførselshandel henregnes også i alle tilfelle: salg fra kiosker, boder og telter som er midlertidig opført eller lett kan flyttes.

§ 3. Under særlige omstendigheter kan vedkommende regjeringsdepartement likeoverfor fysisk person dispensere fra kravet i denne lov om, at vedkommende skal være innvåner av riket, når han efter tidligere å ha opfylt dette krav efter denne lov, på nytt tar fast ophold her i landet.

§ 4. Kongen bestemmer hvorvidt og i hvilken utstrekning denne lovs bestemmelser skal komme til anvendelse på statens salg av varer.

§ 5. Under særlige omstendigheter kan Kongen bestemme at nærmere angitte slags varer av alle eller én eller flere kommuner kan selges eller borttinges uten hinder av denne lovs forskrifter, og kan han utferdige nærmere regler for denne handel. Dog kommer forskriftene i §§ 15 og 33 til og med 38 alltid til anvendelse, hvor det gjelder kjøpmannshandel. Bortsett fra bestemmelsene i §§ 7, 10 siste ledd og 65 kan salgs- og borttinningsvirksomhet som om-

handlet i denne lov kun drives av en kommune i henhold 8 mars. til sådan bestemmelse av Kongen.

§ 6. Kongen kan tillate at fremmed regjerings i medhold av overenskomst med Norge dertil bemyndigede representasjon her i riket uten handelsrett selger og uhindret av bestemmelsene i §§ 44 og 45 borttinger varer som skal leveres fra utlandet:

- a) til tilvirkere som skal benytte dem i egen bedrift,
- b) til kjøpmenn som driver regulær importvirksomhet, til videre forhandling.

Kongen kan fastsette nærmere betingelser for sådan tillatelse.

§ 7. Enhver kan underhånden eller ved auksjon selge eller utføre fra riket nye eller gamle ting, som han kan godtgjøre å ha fått eller kjøpt til eget bruk. På samme måte kan offentlige myndigheter selge inndradde varer eller hittegods.

§ 8. For utøvelse av handelsnæring innen frihavnsområder, som ved lov blir opprettet innen riket, kan Kongen utferdige spesielle forskrifter, forsåvidt sådanne ikke er fastsatt ved særskilt lov.

§ 9. De særlige forskrifter, som til enhver tid er fastsatt for salg av gull- og sølvarbeider, spillekort, margarin, måle- og vektredskaper, lotterisedler, ildsfarlige ting, almanakker, kalendere, fortidslevninger og andre varer og ting, skal gjelde ved siden av forskriftene i denne lov. For salg av brennevin, vin, øl, fruktvin og mjød gjelder av denne lovs bestemmelser bare §§ 47 og 48 og — med de forandringer, som allerede er eller senere blir fastsatt ved annen lov eller med hjemmel i sådan — §§ 44 til og med 46, mens lovens øvrige bestemmelser kun kommer til anvendelse i den utstrekning, hvori dette uttrykkelig er eller blir fastsatt på foran nevnte måte.

Annet kapitel.

Kjøpmannshandel.

§ 10. Når intet annet fremgår av denne lov, utkreves handelsrett som kjøpmann av den som for egen regning, selv eller gjennom andre, vil drive handel med dertil innkjøpte varer eller kommisjonshandel, handelsagentur, forlagsbokhandel, veksel- eller bankforretning eller handel med verdipapirer.

Under den samme forutsetning utkreves likeledes handelsrett som kjøpmann for forbruksforeninger og for enhver annen art av samvirkelag beregnet på varig å drive sådan

8 mars. virksomhet som omhandlet i første ledd. Undtatt er, hvis virksomheten ikke er av det omfang, at det holdes fullt lønnet leder eller forretningsfører:

a. Innkjøpslag som vesentlig gjør sine innkjøp på grunnlag av de bestillinger som på forhånd er innkommet fra medlemmene.

b. Husflids- og hjemmeindustri-tilvirkeres salgslag hvis omsetning for egen regning eller som mellemmenn kun omfatter varer som medlemmer har tilvirket i sine hjem.

Handelsrett som kjøpmann utkreves ikke til den handelsvirksomhet som er omhandlet i denne lovs §§ 7, 39, 42, 43, 52, 53, 54, 63, 64, 65, 71, 78, 83, 84, 85, 86, 93, 94, 95, 96, 97, 102, 104, 105 og 106.

Bankinretninger som er opprettet ved lov eller som er undergitt lovgivningen om aktiebanker, og sparebanker tiltrenger ikke handelsrett som kjøpmann.

Uten handelsrett kan hvem som helst gi en kjøpmann varer i kommisjon.

§ 11. Enkeltmann har handelsrett som kjøpmann, når han har handelsbrev i næringskommunen.

§ 12. Et selskap har handelsrett som kjøpmann, så lenge det oppfyller nedennevnte betingelser:

1. Det må fylle betingelsene ifølge § 1 for å anses likestillet med innvånere av riket.

2. Dets faste leder (administrerende direktør, disponent, forretningsfører) og dessuten:

a) i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper) enhver deltager som har selskapets signatur,

b) i aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar hvor den faste leder ikke er medlem av styret eller særskilt fast leder ikke er ansatt — tillike et medlem av styret —

må ha handelsbrev i vedkommende kommune.

3. Enhver hvis handelsbrev skal tjene som hjemmel for selskapets handelsrett, må enten alene eller sammen med andre ha:

a) selskapets signatur eller, hvis han ikke er medlem av styret, selskapets prokura, hvor det gjelder et selskap med begrenset ansvar,

b) selskapets signatur, hvis han er innehaver, og ellers selskapets prokura, hvor det gjelder et ansvarlig selskap.

For almennyttige foreninger eller selskaper til fremme av innenlandsk husflid eller hjemmeindustri eller disses utsalg kan vedkommende regjeringsdepartement dispensere fra

kravet i denne paragraf om at, foruten den faste leder som 8 mars. ikke er medlem av styret, tillike et medlem av styret må ha handelsbrev i vedkommende kommune. Sådanne foreninger eller selskaper eller deres utsalg henregnes til selskaper med begrenset ansvar, hvor det gjelder anvendelsen av denne lovs bestemmelser om betingelsene for at et selskap skal ha handelsrett som kjøpmann.

§ 13. Som selskap med begrenset ansvar regnes i denne lov ethvert selskap med flere enn 20 medlemmer eller med skiftende medlemsantall eller skiftende kapital, selv om dets medlemmer er fullt ansvarlige.

§ 14. For forbruksforeninger og andre samvirkelag gjelder istedenfor bestemmelsene i § 12 den særregel, at de som sådanne må ha handelsbrev i næringskommunen. De kan meddeles sådant og drive kjøpmannshandel, så lenge de fyller betingelsene i § 12, under punkt 1, og selskapets faste leder og, hvis denne ikke er medlem av selskapets styre, tillike et medlem av dette fyller vilkårene for å få handelsbrev (jfr. §§ 16, 18 og 19). Er der ikke ansatt særskilt fast leder, kreves det at et medlem av styret fyller de nevnte vilkår.

§ 15. Hvis en kommune driver kjøpmannshandel, må handelsvirksomhetens bestyrer ha handelsbrev innen kommunen. Bestemmelsen i § 12, punkt 3, a, får tilsvarende anvendelse.

§ 16. Næringsbrev på kjøpmannshandel (handelsbrev) meddeles myndige innvånere av riket efter skriftlig andragende på skjema anordnet av vedkommende regjeringsdepartement.

Andragendet skal være ledsaget av:

1. pålitelig vidnesbyrd om at søkeren efter å ha fylt 17 år i minst 2 år — innenlands eller utenlands — har vært leder, fullmektig, handelsreisende, byselger, handelsbetjent, lagerekspeditør eller kontorist ved nogen av de arter av bedrifter som er nevnt i § 10, 1. og 2. ledd. eller ved frihandelsforretning som i henhold til § 70 er pålagt regnskapsplikt, eller ved en offentlig eller kommunal bedrift av samme slags eller ved industribedrift, håndverksbedrift, aktiebank eller innenlandsk fonds- og aktiemeglerforretning, eller at han i samme tidsrum har vært farmasøit eller ekspeditør ved innenlandsk apotek;
2. vidnesbyrd om bestått avgangsprøve i handelsfag fra skole som er godkjent dertil av vedkommende regjeringsdepartement.

Istedenfor sådant vidnesbyrd som nevnt under punkt 2 kan godtas:

8 mars. enten vidnesbyrd om at ansøkeren har bestått en av Kongen anordnet prøve, ved hvilken særlig skal godtgjøres fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning, eller annen av vedkommende departement godkjent prøve her i riket, ved hvilken kreves godtgjort minst de samme kunnskaper,

eller næringsbrev på håndverk utstedt før 1 januar 1930.

§ 17. Handelsbrev utferdiges i kjøpstad og ladested av politimesteren eller — efter vedkommende departements bestemmelse — av en annen polititjenestemann, og på landet av lensmannen mot den godtgjørelse som sportelloven fastsetter. Om handelsbrevets utferdigelse sendes straks underretning til kommunens ordfører.

Påtegning på handelsbrev i henhold til § 26 (jfr. §§ 23, 24 og 28) skjer uten betaling.

Opsigelse av handelsbrev foregår hos den myndighet som har utferdiget det. Om opsigelse skal påtegning påføres handelsbrevet. Påtegningen gis uten betaling.

Den i 1. ledd omhandlede myndighet skal på den måte som Kongen bestemmer føre register over de utferdigede handelsbrev. I registret føres inn de mottatte opsigelser og de påtegninger og meldinger som har funnet sted i henhold til §§ 23, 24, 26 og 28.

§ 18. Utelukket fra å opnå handelsbrev er enhver som ved dom for straffbar gjerning er frakjent statsborgerlige rettigheter eller er i det tilfelle som grunnlovens § 52 a nevner. Blir nogen som har handelsbrev umyndiggjort, trer handelsbrevet ut av kraft for den tid umyndigheten varer.

§ 19. Handelsbrev kan heller ikke meddeles nogen som er i virksomhet som skibsfører, los, embedsmann, tjenestemann ved politiet eller tollvesenet, postmester, apoteker, apotekbestyrer, offentlig godkjent vraker, bestyrer av frihavnsanlegg eller kontorbetjent eller lagerbetjent ved sådant eller personer som driver auksjonsvirksomhet i henhold til kommunal tillatelse, herunder dog ikke medregnet auksjonsvirksomhet som hovedsakelig omfatter kunst og antikviteter. Det samme gjelder den som lever i ekteskap med nogen som utøver sådan virksomhet. Hvis nogen som allerede har handelsbrev, inntreffer i nogen sådan virksomhet eller i ekteskap med utøveren av nogen sådan virksomhet, er dermed handelsbrevet satt ut av kraft. Fritagelse fra forskriftene i denne paragraf kan gis av Kongen eller den han overdrar det til.

§ 20. Handelsbrev kan løses hvor som helst i riket, i eller utenfor bostedskommunen, men kun i én kommune (næringskommunen) på samme tid.

§ 21. Den som har handelsbrev, skal betale en årlig avgift til næringskommunen av kr. 25 uten fradrag i sine andre skatter. Dette gjelder, selv om handelsbrevet ikke benyttes til drift av nogen forretning, eller dets innehaver er bosatt utenfor næringskommunen, men ikke så lenge handelsbrevet er satt ut av kraft i henhold til §§ 18, 19 og 26. Avgiften forfaller til betaling innen utgangen av januar måned. Det første år betales avgiften fullt ut, selv om handelsbrevet løses senere i året. Avgiften kan inndrives ved utpantning. Hvis utpantning for forfallen avgift i henhold til denne paragraf eller forfallen årlig avgift til børsen i henhold til den derom gjeldende lovgivning fåfengt er avholdt, og avgiften ikke er betalt innen én måned derefter, er handelsbrevet endelig satt ut av kraft og skal av den myndighet som har utstedt samme slettes i det i § 17 omhandlede register. Innehaveren av det slettede handelsbrev kan ikke opnå nytt sådant, forinnsen den skyldige avgift er erlagt.

§ 22. En kjøpmann kan ikke opnå nytt handelsbrev i nogen annen komune, før han har opsagt sitt tidligere handelsbrev, og der er gått ett år siden dette blev utstedt. Fritagelse fra denne forskrift kan gis av Kongen eller den, han overdrar det til.

Ved andragende om handelsbrev skal, hvis ikke særlige omstendigheter, f. eks. vitterlig manglende kyndighet i regnskapsførsel, måtte tale derimot, et av søkeren tidligere erhvervet, men ut av kraft trådt handelsbrev gjelde som sikkerhet for at han fyller de vilkår som er nevnt i § 16.

I intet tilfelle må nytt handelsbrev utstedes til den, som har opsagt sitt tidligere handelsbrev, før han godtgjør å ha betalt forfallen årlig avgift av dette til vedkommende næringskommune i henhold til § 21 og eventuelt forfallen årlig børsavgift i henhold til den derom gjeldende lovgivning.

§ 23. Den handelsrett som en kjøpmann utøver i enkeltmannsfirmas, går ved hans død over på hans ektefelle om denne ikke selv allerede før har handelsrett. For at vedkommende skal kunne vedbli å utøve den handelsrett han således har fått, må han innen ett år etter ektefellens død godtgjøre for den myndighet som er nevnt i § 17:

1. enten ved sådant vidnesbyrd som omhandlet i § 16, punkt 2, at han har fornøden kyndighet i bokholderi og handelsregning, og tillike at bestemmelsene i §§ 18 og 19 ikke er til hinder for, at han får handelsbrev.
2. eller at han driver sin forretning gjennom fullmektig som har handelsbrev i vedkommende kommune.

Bestemmelsene i § 26 får tilsvarende anvendelse.

8 mars. Hvor det må antas å falle særlig byrdefullt for den gjenlevende ektefelle å skaffe sig det påbudte vidnesbyrd om kyndighet i bokholderi og handelsregning, kan departementet dispensere fra dette krav, når det gjelder en forretning av mindre omfang som den gjenlevende ektefelle menes å ha forutsetningene for personlig å kunne drive og det skjønnes å være av betydning for ham at han får adgang dertil.

§ 24. Umyndig arving over 18 år kan drive en arvet kjøpmannsforretning inntil han blir myndig, når han godtgjør for den myndighet som er nevnt i § 17, at dette skjer gjennom fullmektig som har handelsbrev i vedkommende kommune.

På samme vilkår kan en kjøpmann som er blitt umyndiggjort, fortsette driften av sin forretning så lenge umyndigheten varer.

I begge tilfelle kan dog departementet, når velferdshensyn tilsier det, frita fra kravet om at fullmektigen skal ha handelsbrev, når det allikevel finner ham skikket til å bestyre den umyndiges forretning. Løser fullmektigen senere handelsbrev, er dette derved båndlagt for den umyndiges forretning så lenge fullmektigen er i den umyndiges tjeneste.

Bestemmelsene i § 26 får tilsvarende anvendelse.

§ 25. Dør den som er den eneste faste leder i et selskap som utøver handelsrett som kjøpmann, og selskapet helt eller for den overveiende del eies av denne leder eller hans familie, kan departementet bestemme at den avdødes handelsbrev ved dødsfallet skal anses å være gått over på hans ektefelle, forutsatt at denne selv ikke allerede har handelsbrev, når departementet finner at det for den gjenlevende ektefelle eller familien knytter sig vesentlige økonomiske interesser til at den gjenlevende ektefelle personlig får drive forretningen, og at han er skikket dertil. Ved bestemmelsene i denne paragraf er det ikke gjort nogen fravikelse fra reglene i § 12 om selskapers handelsrett som kjøpmann og i § 26 om handelsbrevets båndleggelse.

§ 26. Handelsbrev der tjener som hjemmel for enkeltmanns, selskaps eller kommunes utøvelse av handelsrett er dermed båndlagt, således at det ikke samtidig kan benyttes til utøvelse av handelsrett på annen måte. Det skal fremlegges til påtegning om forholdet for den myndighet som er nevnt i § 17 så vel når forholdet inntrer som når det opphører. Styret i forbruksforening eller annet samvirkelag som driver kjøpmannshandel, plikter å sende melding til den samme myndighet så snart der foregår nogen forandring i de forhold som betinger selskapets handelsrett (jfr. § 14) eller rett til å ha flere utsalgssteder (jfr. § 28) og plikter å godtgjøre at de krevde betingelser er til stede. Vedkom-

mende medlem av styret, leder eller utsalgsleder kan, så 8 mars. lenge han i den pågjeldende egenskap er knyttet til selskapet, ikke selv opnå handelsbrev; har han allerede på forhånd erhvervet sådant, settes det i dette tidsrum ut av kraft. Vedkommende regjeringsdepartement kan i særegne tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne paragrafs første og fjerde punktum.

§ 27. Innehaver av handelsbrev som i henhold til denne lov er båndlagt for et selskaps eller en kommunes handelsrett, samt vedkommende faste leder eller styremedlem i forbruksforening eller annet samvirkelag (jfr. §§ 14 og 26) er ansvarlig for at vedkommende bedrift overholder denne lovs bestemmelser. Han plikter, hvis han er fast leder, eller når særskilt fast leder ikke er ansatt, personlig å lede forretningsvirksomheten og å føre det nødvendige tilsyn. Samme ansvar og plikter påhviler også den hvis handelsbrev er båndlagt for et enkeltmannsfirmas handelsrett, han må — med de undtagelser som fremgår av §§ 23 og 24 — være forretningens innehaver.

§ 28. Handelsrett som kjøpmann gir rett til handel fra ett fast utsalgssted eller annet fast forretningssted i næringskommunen. Dog har forbruksforeninger og samvirkelag som bare selger til sine egne medlemmer, rett til å ha mer enn ett fast utsalgssted eller forretningssted i næringskommunen, når de i tillegg til det i § 14 omhandlede handelsbrev løser ett handelsbrev for hvert ytterligere utsalgssted. Retten er, med mindre departementet meddeler dispensasjon, avhengig av at hvert enkelt av vedkommende utsalgssteder til enhver tid har sin faste leder som fyller vilkårene for å få handelsbrev (jfr. §§ 16, 18 og 19). Likeledes har monopolselskaper opprettet i henhold til lov rett til å ha mer enn ett fast utsalgssted eller forretningssted i næringskommunen, når hvert enkelt av disse har en fast leder med handelsbrev i denne kommune. Bestemmelsene i § 26 får tilsvarende anvendelse på sådant handelsbrev.

§ 29. En kjøpmann kan ha kontor på et annet sted i næringskommunen enn utsalgsstedet; men han må da ikke levere varer fra kontoret. Varer som han har solgt, kan leveres fra pakkboder eller andre oplagssteder uansett sammes beliggenhet i eller utenfor næringskommunen. Med de undtagelser som fremgår av §§ 87, 88 og 105, er det forbudt kjøpmenn å la kjøpmannsvarer selge ved omførsel samt — utenfor markedstiden eller almindelige vareutstillinger og varemesser (jfr. om adgangen til bestillingsoptagelse og salg under sådanne stevner §§ 87 og 88) — å utstille kjøpmannsvarer til salgs på offentlige steder.

8 mars. § 30. Det er forbudt kjøpmenn å drive handel i form av enhetsprisforretning. Handelen anses i denne lov for drevet i denne form, når varer av forskjellige slags enten hver for sig eller sammen holdes til salgs utelukkende eller overveiende i én eller flere faststående prisklasser (enhetspriser).

§ 31. Når en kjøpmannsforretning åpnes eller flyttes innenfor næringskommunen, skal vedkommende skriftlig melde det til politiet og ved flytning tillike opgi grunnen.

§ 32. En kjøpmanns døds- eller konkursbo har rett til å utselge de varer, boet sitter inne med ved dødsfallet eller konkursens åpning, og dødsboet har dessuten rett til i løpet av ett år å selge varer som er innkjøpt til utfylning.

I tiden fra konkursens åpning og til boet er sluttet eller akkord er stadfestet av skifteretten, må ingen konkursskyldner utøve annen handelsrett som kjøpmann enn handelsagentur. I samme tidsrum kan hans handelsbrev heller ikke tjene som hjemmel for et selskaps utøvelse av handelsrett. Bestemmelsene i dette ledd får tilsvarende anvendelse på den, hvis handelsbrev tjener som hjemmel for et selskaps handelsrett som kjøpmann på det tidspunkt da selskapet blir tatt under konkursbehandling. Herfra kan departementet dispensere under særlige omstendigheter.

§ 33. Det påhviler enhver kjøpmann å sørge for en ordentlig og fullstendig bokførsel, som skal vise formuesstillingen, forretningens gang og midlenes anvendelse, derunder særskilt hvad forretningen har ydet til innehaveren eller for dennes private regning til andre.

Det anvendte bokholderisystem må være fullt forsvarlig under hensyntagen til forretningens spesielle art og omfang og de opplysninger som for øvrig skal tilveiebringes i henhold til gjeldende lov.

Der skal i det minste føres følgende bøker:

1. kassabok, for kontante inn- og utbetalinger,
2. dagbok (memorial), for alle andre forretningstilfelle,
3. kontobok (reskontro), som til enhver tid skal vise mellomværende med fordringshavere og skyldnere,
4. den i § 35 omhandlede statusbok.

Istedenfor særskilt kassabok og dagbok kan der, når bokførselen skjer efter rubrikksystemet, føres en kombinert kassa- og dagbok.

I enhver forretning som selger varer for egen regning, skal det føres varekonto.

§ 34. Alle bøker skal være innbundet og sidene eller bladene nøiaktig nummerert, før de tas i bruk. Det, som er

skrevet i bøkene, må ikke gjøres uleselig. Heller ikke må 8 mars. noget blad rives ut.

Vedkommende regjeringsdepartement skal dog kunne fastsette regler, hvorefter det tillates forretninger, som benytter betryggende revisjon, å føre en eller flere av de i forretningen benyttede regnskapsbøker — statusbok og hovedbok (om sådan føres) dog undtatt — på nummererte løblader eller på kort. Ved fastsettelsen av disse regler skal der legges vekt på å sikre at de til regnskapshold bestemte løblader eller kort benyttes under kontroll, så de ikke kommer bort, og at de senere blir innheftet eller innbundet og opbevart velordnet.

§ 35. Når forretningen åpnes, skal der i en særskilt bok (statusbok) innføres en sådan sammenstilling av alle eiendeler og all gjeld, at forretningens formuesstilling (status) klart og korrekt fremgår derav. Ved forretningens formuesstilling forståes i enkeltmanns forretning innehaverens formuesstilling. Med høist ett års mellomrum skal der foretas en nøiaktig og fullstendig avslutning av bøkene og optas en fullstendig status, som innføres i statusboken, hvori også innføres opplysninger om sådanne løpende forpliktelser som på grunn av sin art ikke er medtatt i status. Den innførte status skal dateres og underskrives av forretningens samtlige ansvarlige deltagere. I kommunale forretninger, aktieselskaper, forbruksforeninger og andre samvirkelag samt i andre selskaper med begrenset ansvar (jfr. § 13) skal status underskrives av styret.

Ved optagelse av status skal samtlige eiendeler ansettes til, hvad de på det pågjeldende tidspunkt må anses å være verd. Varebeholdninger må dog ikke verdsettes høiere enn til varenes innkjøpsverdi på den dag, da status optas, med tilbørlig fradrag for ukurante varer. Tvilsomme fordringer ansettes til deres sannsynlige verdi, uerholdelige og foreldede fordringer avskrives. Over varebeholdninger og andre eiendeler, som ikke opføres spesifisert i status, skal der utarbeides særskilt fortegnelse med tilføyelse av verdiansettelsene.

§ 36. Alle regnskapsbøker med tilhørende bilag, deriblandt fortegnelsen over varebeholdninger og andre eiendeler, skal opbevares i 10 år, efterat de er utskrevet. Det samme gjelder mottatte brever, kopier eller gjenparter av avsendte brever og forretningspapirer av enhver art, der kan legitimere bokførselen.

§ 37. I kommunale kjøpmannsforretninger, aktieselskaper, forbruksforeninger og andre samvirkelag og i andre selskaper med begrenset ansvar er styrets medlemmer an-

8 mars. svarlige for oppfyllelsen av de plikter, som §§ 33 til og med 36 foreskriver.

§ 38. Når politiet finner, at der foreligger en særlig grunn til mistanke om, at nogen ikke oppfyller sin plikt til regnskapsførsel i henhold til §§ 33 til og med 36, kan det kreve en skriftlig erklæring fra forretningens revisor om forholdet. Er revisor ikke ansatt, kan politiet kreve, at vedkommende kjøpmann sørger for den nødvendige skriftlige erklæring fra en utenforstående revisor på grunnlag av en av denne anstillet undersøkelse. Med hensyn til denne undersøkelse påhviler der vedkommende revisor for øvrig taushetsplikt.

Tredje kapitel.

Salg av varer av egen tilvirkning. Håndverkeres utvidede salgsrett.

§ 39. Innvånere av riket har rett til fritt å avsette de varer som de selv har tilvirket her i riket, dog — når ikke annet uttrykkelig er sagt i denne lov — kun fra fast utsalgssted ved sin bolig i hjemstedskommunen og fra fast utsalgssted der, hvor tilvirkningen er foregått. Enhver som har håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk, samt fabrikanter og verkseiere skal dog ha rett til å ha ennå ett fast utsalgssted i by. For håndverkere gjelder dette bare i den by hvor de driver sitt håndverk. For håndverkere som selger matvarer, gjelder med hensyn til utsalgssteder særbestemmelsen i § 69. Bestemmelsen i § 29, 2. punktum får tilsvarende anvendelse.

§ 40. Kongen kan for ansvarlige og uansvarlige selskaper som driver tilvirkning her i riket, dispensere fra kravet i § 39 — og forsåvidt de tillike ønsker å erhverve handelsrett som kjøpmann, fra kravet i § 12 — om at vedkommende selskap skal fylle betingelsene ifølge § 1 for å anses likestillet med innvånere av riket, og eventuelt fastsette nærmere betingelser for sådan dispensasjon. Dispensasjonen for vedkommende selskap som tilvirker, medfører at det for de varer det har tilvirket her i riket, tillike får de rettigheter som i denne lovs §§ 44 og 60 er tilstått tilvirkere som er innvånere av riket. Likeledes kan Kongen tillate at arbeidshjem for vanføre og andre arbeidsanstalter med utelukkende filantropisk formål uhindret av bestemmelsene i § 39 selger varer av egen tilvirkning fra flere utsalgssteder i én eller flere kommuner samtidig.

§ 41. Intet utsalgssted i henhold til §§ 39 og 40 må åpnes, flyttes eller nedlegges, før skriftlig melding er avgitt derom til politiet.

§ 42. Enhver som har håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk, kan med hjemmel herav også selge varer som er tilvirket av andre, når de er av samme slag som de han selv tilvirker eller som han i kraft av sitt borgerskap eller næringsbrev har rett til å tilvirke, eller er ting som sedvanlig benyttes i forbindelse med sådanne varer. Den som har håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk i fotograffaget, kan dessuten selge fotografiapparater samt plater, film, papir og kjemikalier til bruk ved fotografering og fremstilling av fotografier. Hvis vedkommende håndverkers fag ikke omfatter tilvirkning, kan han med samme hjemmel selge varer som han forbruker under utøvelsen av dette håndverk. Enten han er tilvirker eller ikke, kan han enn videre til næringsdrivende i samme fag selge redskaper og råemner som brukes i deres næringsdrift. Den handelsrett som efter denne paragraf tilkommer en håndverker, kan bare utøves så lenge hans håndverksborgerskap eller næringsbrev på håndverk er i kraft og må foregå fra hans faste utsalgssted eller, hvis han ifølge § 39 har flere utsalgssteder, fra ett av disse. I sistnevnte tilfelle skal det til enhver tid være skriftlig oppgitt til politiet hvilket utsalgssted dette er.

§ 43. Kommunale gass-, elektrisitets- og vannverk kan selge alle slags ting som innen vedkommende kommuner bruker ved gassens, elektrisitetens og vannets utnyttelse. Departementet kan gi samme rett også til andre gass-, elektrisitets- og vannverk, når det anses ønskelig av hensyn til forholdene på stedet.

Fjerde kapitel.

Borttingning.

§ 44. Om retten til å tinge bort varer gjelder følgende regler:

- a. Kjøpmenn har rett til å tinge bort kjøpmannsvarer, utenfor næringskommunen dog bare
 1. til næringsdrivende og offentlige bedrifter sådanne varer som disse omsetter i sin virksomhet,
 2. til næringsdrivende og offentlige bedrifter, anstalter og sykehus sådanne varer som disse bruker som driftsmidler, redskaper eller råemner i sin bedrift, kontorvirksomhet dog undtatt,
 3. til næringsdrivende og offentlige kontorer kassaapparater, kontormaskiner, brevordnings-, statistikk- og andre registreringssystemer med tilhørende skap.
- b. Innvånere av riket kan tinge bort til hvem som helst

8 mars. frihandelsvarer og varer som de selv har tilvirket, eller skal tilvirke her i riket.

c. Handlende og tilvirkere som ikke er innvånere av riket, har rett til å tinge bort varer som skal leveres fra utlandet eller norsk frihavnsområde. Denne rett gjelder dog kun i samme utstrekning som kjøpmenns rett til å tinge bort kjøpmannsvarer utenfor sin næringskommune, og ikke for borttingning til offentlige bedrifter, anstalter, sykehus og kontorer. De har enn videre rett til å selge medbragte mønstre og prøver efter bestemmelsene i § 46.

§ 45. Den som har rett til å tinge bort varer, kan utøve denne rett selv eller gjennom handelsagent, handelsreisende eller byselger. Utøves den gjennom handelsagent som derunder gjør bruk av sin egen borttingningsrett som kjøpmann, er det agenten forbudt å benytte oppdragsgiveren eller dennes folk til borttingningen, selv om vedkommende for anledningen inntreffer i agentens tjeneste. På landet kan retten til å tinge bort varer med hjemmel i § 44, punkt b, og en kjøpmanns rett til å tinge bort kjøpmannsvarer utenfor sin næringskommune utøves gjennom en hvilken som helst myndig innvåner av riket som har fast bopel innen den kommune hvor borttingning ønskes foretatt.

§ 46. Medbragte mønstre og prøver av edelstener, perler, ur og smykkegjenstander av gull, sølv og platina kan den som tinger bort sådanne varer, selge til næringsdrivende som omsetter dem i sin virksomhet. Ellers må salg av medbragte mønstre og prøver bare foregå efter de regler som nedenfor er gitt om salg ved omførsel.

§ 47. Den, som ikke er innvåner av riket, plikter å løse handelspass, dersom han, med eller uten prøver, for egen eller andres regning vil tinge bort varer her i landet.

Handelspasset løses hvor som helst i riket hos politiet (politimesteren), før den reisende begynner sin virksomhet. Det gjelder for et tidsrum av 30 dager, regnet fra den dag, da passet utstedes. Det betales forskuddsvis med en avgift til statskassen av ett hundre kroner.

På ethvert sted, hvor vedkommende søker å tinge bort varer, skal handelspasset forevises for politiet, som uten godtgjørelse gir det påtegning herom.

Over de utferdigede handelspass skal der føres fortegnelse i en særskilt bok av den politimyndighet, som har utstedt dem.

§ 48. Efter overenskomst med fremmed stat kan Kongen bestemme:

1. At handelspasset skal gjelde for et tidsrum av 15 dager 8 mars. regnet fra den dag da passet utstedes, og at det betales forskuddsvis med en avgift til statskassen av femti kroner.
2. At direktører og ledende funksjonærer i selskaper og chefer for firmaer som ikke har fast forretningssted i Norge, men som driver sine forretninger der gjennom handelsagent med handelsrett som kjøpmann her i riket — skal være fritatt fra plikten til å løse handelspass. I så fall plikter den pågjeldende handelsagent innen 2 dager efter vedkommendes ankomst til og avreise her fra riket å gi skriftlig melding derom til politiet i sin næringskommune og på forlangende av politiet å fremlegge nødvendige legitimasjoner for forholdet. Han er ved misbruk av sådan undtagelsesbestemmelse pliktig til å erstatte statskassen den skyldige handelspassavgift.

Femte kapitel.

Salg ved auksjon. Realisasjonssalg.

§ 49. Auksjonssalg må ikke finne sted fra lokale, som også benyttes til salg av varer på annen måte. Med mindre vedkommende politimyndighet gir dispensasjon eller noget annet er bestemt ved lov, skal auksjonsstyreren sørge for, at auksjonssalget blir bekjentgjort på forhånd, og at de varer, som aktes solgt, og en fullstendig fortegnelse over disse er til almindelig eftersyn under auksjonen og minst 2 dager forut for denne, hvorom nærmere opplysning skal inntas i bekjentgjørelsen. For lett bedervelige varer er det tilstrekkelig, at fortegnelsen er utlagt under auksjonen. Andre varer enn de i fortegnelsen opførte må ikke selges ved auksjonen.

Som auksjonssalg anses det i denne lov også, at varen, efter å ha vært gjenstand for oprop, bud og overbud, senere blir solgt underhånden, men i henhold til auksjonsbetingelsene.

§ 50. Når intet annet fremgår av dette kapitel, er det enhver tillatt ved auksjon å foreta de salg, som han efter denne lov har rett til uten auksjon.

§ 51. Kjøpmannsvarer og ubrukte varer, som er tilvirket ved håndverk eller industri, samt levende trær, busker og planter må ikke selges ved auksjon. Under særlige omstendigheter kan dog vedkommende fylkesmann efter andragende gi tillatelse hertil.

§ 52. Ting, som er gitt til velgjørende eller almennyttige øiemed, kan fritt selges ved auksjon.

8 mars. § 53. Strandede eller havarerte varer kan, selv om eieren ikke har handelsrett, selges ved auksjon på det sted, hvor de er ført i land, eller hvor fylkesmannen efter særskilt andragende tillater det.

§ 54. De varer som et døds- eller konkursbo har ved dødsfallet eller konkursens åpning, kan uhindret av denne lov selges ved auksjon i næringskommunen og utenfor den på det sted, hvor varene da var.

§ 55. En kjøpmann eller håndverker som vil slutte med sin forretning og som derfor opsier sitt næringsbrev, har samme rett som i § 54 nevnt, forsåvidt angår de varer som han da har. Han skal, når han vil benytte sig av denne sin rett, i betimelig tid før auksjonens avholdelse innlevere til vedkommende politimyndighet en med sin underskrift forsynt fullstendig fortegnelse over varebeholdningen. Denne fortegnelse skal være til almindelig eftersyn. Sådanne auksjoner må være tilendebragt innen 2 måneder efter næringsbrevets opsigelse; under særlige omstendigheter kan dog vedkommende fylkesmann på andragende forlenge denne frist. Disse bestemmelser kommer også til anvendelse på den som driver håndverk uten håndverksbrev i henhold til den derom gjeldende lovgivning. I så fall, eller hvor det gjelder et selskap hvortil der ikke er utstedt særskilt handelsbrev eller håndverksbrev, trer vedkommende håndverkers, innehaveres eller styres skriftlige erklæring til politiet om at forretningen ophører med sin virksomhet istedenfor opsigelsen av næringsbrevet.

§ 56. Likeledes kan auksjonen brukes i alle tilfelle hvor nogen har rett til uten særskilt hjemmel å selge ting, som tilhører en annen; enn videre, hvor salg skjer til oppløsning av sameie, eller hvor man selger ting, som en annen har krav på, men undlater å motta.

§ 57. De forskrifter, som fastsetter, at salg i visse tilfelle skal foregå ved auksjon, forblir i kraft.

§ 58. En kjøpmann eller håndverker som har avholdt, helt eller delvis, realisasjonssalg eller auksjon over sin varebeholdning under foregivende av at han vil ophøre med forretningen, kan i løpet av et tidsrum av seks måneder regnet fra den tid da realisasjonssalget eller auksjonen blev tilendebragt, ikke benytte det handelsbrev eller håndverksbrev, som han da fremdeles måtte inneha eller ha skaffet sig, som hjemmel for egen eller et selskaps rett til for egen regning å selge i smått henholdsvis kjøpmannsvarer og varer hvis salg er hjemlet ved § 42.

Er det et selskap som under samme foregivende lar avholde sådan realisasjon eller auksjon over sin varebehold-

ning, får bestemmelsen i 1. ledd anvendelse på den eller de, 8 mars. hvis handelsbrev eller håndverksbrev tjente som hjemmel for selskapets utøvelse av kjøpmannshandel eller håndverkervirksomhet på det tidspunkt da realisasjonssalget eller auksjonen første gang blev kunngjort.

Vedkommende regjeringsdepartement kan dispensere fra bestemmelsene i 1. og 2. ledd.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke, hvor realisasjonssalget eller auksjonen avholdes for regning av kjøpmannens eller håndverkerens konkursbo.

Sjette kapitel.

Utførselshandel.

§ 59. Rett til utførsel til fremmede land av innenrikske varer og av utenrikske varer, som har vært omsatt her i riket, tilkommer bare innvånere av riket.

Den, som ikke er innvåner av riket, kan ikke melde varer til utførsel som fullmektig for nogen annen.

§ 60. Utførselsretten er undergitt følgende nærmere forskrifter:

- a. Uten handelsrett kan utføres: Frembringelser av jord, have- og husdyrbruk samt vilt, når vedkommende varer ikke har vært gjenstand for hermetisk behandling, ville bær og blomster, fersk fisk, is, ertser og sten.
- b. Den, som har salgsrett som tilvirker eller kjøpmann, kan utføre de varer, salgsretten omfatter.
- c. Fører av norsk fartøi kan i dette utføre varer, som tilhører ham selv.

§ 61. For at en kjøpmann skal kunne melde kjøpmannsvarer til utførsel utenfor næringskommunen, må han på det fremmede sted la sig innskrive hos politimesteren eller på landet hos lensmannen, som meddeler ham vidnesbyrd om utførselsrett. Dette betales som handelsbrev efter § 17.

§ 62. Dette kapitels bestemmelser med hensyn til retten til å utføre varer til utlandet finner anvendelse også på utførsel til frihavn og frilager her i riket.

Syvende kapitel.

Frihandel.

§ 63. Helt fri er for innvånere av riket handelen med frembringelser av have- og jordbruk i naturlig tilstand, ville urter, bær og blomster, ved og trevirke, torv og torvstrø, is, vann, levende og slaktede dyr, ugarvede huder og skinn, kjøttvarer, vilt og fjærfe, fisk og fiskevarer, tillaget mat

8 mars. (hermetikk av alle slags dog undtatt), egg, melk og fløte, natursmør, ost, baker- og konditorvarer.

§ 64. Fra fast utsalgssted er for innvånere av riket handelen fri med safter, syltetøi, marmelader og ekte honning, likeså med aviser og tidsskrifter.

I smått er for de samme handelen fri med:

- a. Mineralvann som ikke inneholder gifter, alkoholfri vøtterdrikke, salt, brenseloljer, smøreoljer så vel fra fast utsalgssted som ved omførsel.
- b. Sjokolade, hermetisk melk, fyrstikker, såpe, penner, blekk, brevpapir, konvolutter, blyanter og lakk, når handelen foregår enten fra fast utsalgssted eller ved omførsel på den måte som er omhandlet i § 89.
- c. Kull og koks fra fast utsalgssted.

§ 65. Kommuner har rett til å drive handel med kull, koks og ved så vel i stort som i smått, fra fast utsalgssted eller ved omførsel, og til å innføre disse varer fra utlandet.

§ 66. Med den undtagelse som fremgår av § 65 må varene ikke av frihandlerne være innført fra utlandet. Kongen kan dog for grensedistriktene gjøre undtagelser fra denne bestemmelse samt fra bestemmelsen i § 63 om at den der nevnte frihandel bare må drives av innvånere av riket.

§ 67. Kommunestyret kan fastsette ved vedtekt at handel i smått med kull og koks ikke må drives uten tillatelse av politiet og efter regler som er gitt i vedtekten eller av politiet. Vedtekten kan inneholde bestemmelse om at sådan handel også kan drives ved omførsel.

§ 68. Frihandlere som vil drive handel fra fast utsalgssted, skal på forhånd gi skriftlig melding om dette til politiet i vedkommende kommune. Meldingen skal inneholde opgave over utsalgsstedene. Ved hver melding betales en avgift av kr. 5 til næringskommunen. Avgiften kan inndrives ved utpantning. Når et utsalgssted flyttes eller nedlegges skal også dette skriftlig meldes til politiet, i så fall uten betaling av den foran nevnte avgift. Over de mottatte meldinger i henhold til foranstående bestemmelser og bestemmelsen i § 69 skal politiet føre fortegnelse.

§ 69. Ved bestemmelsene i dette kapitel er der ikke gjort nogen fravikelse fra forskriftene om begrensningen i antallet av de faste utsalgssteder som håndverkere har tillatelse til å ha (§ 39) eller om utførselshandelen (§ 60). Dog skal håndverkere, til salg av sådanne matvarer av egen tilvirkning som er frihandelsvarer, kunne ha flere faste utsalgssteder innen næringskommunen enn i § 39 bestemt, når de på forhånd gir skriftlig melding om dette til politiet med nærmere angivelse av utsalgsstedene. Flytning og nedleggelse

av utsalgssted skal likeledes meldes skriftlig til politiet. Ved 8 mars. meldinger i henhold til denne paragraf, betales ingen avgift.

§ 70. Kongen eller den han bemyndiger dertil, kan bestemme, at reglene i §§ 33 til og med 38 også skal komme til anvendelse på kommunal frihandel og, når virksomheten drives fra fast utsalgssted, på frihandlere innen visse grupper eller frihandlere, hvis forretning er av et visst omfang eller av en viss egenart.

§ 71. Den som vil søke oppdrag i egenskap av kommisjonær i frihandelsvarer, må ha skriftlig bevilling av politiet i næringskommunen. Dette gjelder selv om han har handelsrett som kjøpmann. Undtatt fra bevillingstvangen er produsent og transportformidler med fast bopel innen oppdragsgiverens kommune eller en tilgrensende kommune, når han for oppdragsgiveren medfører frihandelsvarer til avsetningsstedet og selger dem der pr. kommisjon.

§ 72. Kommisjonærens bevilling skal lyde på navn og angi de frihandelsvarer som den omfatter. Innehaveren av sådan bevilling erlegger årlig, uten fradrag i sine andre skatter, forskuddsvis en avgift av kr. 25 til næringskommunen så lenge bevillingen er i kraft, uansett om han driver kommisjonærvirksomhet eller ikke. Avgiften forfaller til betaling innen utgangen av januar måned. Det første år betales den fullt ut, selv om bevillingen løses senere i året. Avgiften kan inndrives ved utpantning.

§ 73. Innehaver av bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer må være innvåner av riket, ha fylt 23 år og ha minst 2 års praksis i omsetning av sådanne varer som bevillingen omfatter. Han må være hederlig, økonomisk vederheftig og regnskapskyndig. Uten politiets dispensasjon må han ikke drive tilvirkning eller handel med sådanne varer som hans kommisjonærvirksomhet omfatter, eller være styremedlem eller funksjonær eller ha økonomisk interesse i foretagende som driver sådan virksomhet. Han er undergitt reglene i §§ 33 til og med 37 og må innen næringskommunen ha enten fast forretningssted eller fast bopel som til enhver tid skal være opgitt til politiet. Ophør med kommisjonærvirksomheten meldes til stedets politi.

§ 74. Politiet fører den nødvendige kontroll med kommisjonæren, som til enhver tid er pliktig, til på forlangende å forevise politiet sin status, sine forretningsbøker og øvrige dokumenter vedrørende virksomheten.

§ 75. Departementet kan gi nærmere forskrifter angående kommisjonærenes regnskapsførsel, formen for deres avregning til oppdragsgiverne og den kontroll som skal føres i henhold til § 74.

8 mars. § 76. Politiet kan tilbakekalle bevillingen, hvis det finner det godtgjort at kommisjonæren har gjort sig skyldig i urettsskaffen adferd, eller at han ikke lenger oppfyller de fastsatte krav eller har overtrådt denne lov eller bestemmelser utferdiget i henhold til samme, eller hvis det inntrer andre omstendigheter som gjør det utilrådelig at han får fortsette virksomheten.

Politiets avgjørelser i henhold til bestemmelsene i denne paragraf kan med opsettende virkning innankes for departementet innen en frist av 4 uker.

§ 77. Bestemmelsen i § 108 får tilsvarende anvendelse på enhver innehaver av bevilling som kommisjonær i frihandelsvarer.

§ 78. Skrivebøker og andre skolesaker, dog ikke trykte bøker, kan på skolen selges til dennes elever av den av skolens personale som skolens bestyrer bemyndiger dertil. Dette salg kan foregå uhindret av kommunal vedtekt, men vedkommende departement kan fastsette nærmere regler for det. På skoler på landet kan salget også omfatte trykte skolebøker.

Attende kapitel.

Salg ved omførsel.

Forskjellige forskrifter.

§ 79. Platina-, gull- og sølvsaker, smykker, edelstener, perler, ur, spillekort og lægemidler må ikke selges ved omførsel (kfr. dog § 46).

Sådanne varer må heller ikke opsettes som premier ved salg eller borttingning av andre varer.

Utenfor de tilfelle som er nevnt i denne lovs §§ 63, 64, 67, 78, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 93, 94, 95, 96, 102, 104, 105 og 106 er salg av varer ved omførsel forbudt.

§ 80. Omførselshandel efter §§ 84 og 85 må ikke drives samtidig fra mer enn ett utsalgssted og heller ikke fra samme utsalgssted lenger enn 2 måneder i ett trekk eller i samme kalenderår mer enn 4 måneder i alt. Denne innskrenkning finner ikke anvendelse på salg fra salgshaller, torv eller brygge.

§ 81. Næringsbrev på omførselshandel i henhold til §§ 84 og 85 meddeles bare myndige innvånere av riket, som godtgjør å ha betalt pliktig skatt til stat og kommune for det sist forløpne skatteår for hvilket sådan skatt i sin helhet er forfallen. Det bør ikke tilståes nogen som har overskredet den næringsrett han før har hatt, eller har gjort sig skyldig i straffbar gjerning som kan medføre høiere straff enn pengebot, eller som kan mistenkes for å være løsgjenger eller

tigger. Under de samme omstendigheter kan den politimyn- 8 mars.
dighet som har utstedt næringsbrevet, når som helst tilbake-
kalle det, likesom det stedlige politi ved påtegning kan sette
det ut av kraft innenfor sitt embedsområde.

Næringsbrevet skal lyde på vedkommendes navn og gjel-
der for kalenderåret. Det utferdiges av politiet på vedkom-
mendes hjemsted (i kjøpstad og ladested politimesteren eller
den som denne med departementets samtykke bemyndiger
dertil, på landet lensmannen) overensstemmende med et av
vedkommende regjeringsdepartement fastsatt skjema og
innføres av den utstedende myndighet i en særskilt bok. For
utstedelsen tilkommer der vedkommende tjenestemann kr. 2
av den handlende. Denne skal alltid føre næringsbrevet med
sig og forevise det, når det kreves. I hver kommune hvor
vedkommende vil drive omførselshandel, skal han først melde
sig for stedets politi, opgi hvilke varer han vil handle med,
og fremvise sitt næringsbrev, som av politiet uten betaling
skal forsynes med påtegning om forevisningen.

§ 82. Skriftlig tillatelse av politiet i henhold til §§ 85
og 86 utstedes uten betaling av politiet på salgsstedet (i kjøp-
stad og ladested politimesteren eller den som denne med
departementets samtykke bemyndiger dertil, på landet lens-
mannen). Tillatelsen utstedes for kalenderåret og for den
enkelte kommune. Den må alltid føres med og forevises
når det kreves. Den kan når som helst tilbakekalles, der-
som politiet finner grunn til det.

§ 83. Utenrikske varer, som er innført her til riket, kan
hvem som helst fra den jernbanevogn, det fartøi eller den
båt, som varen er innført i, selge til rikets kjøpmenn og til
andre næringsdrivende innen riket, som omsetter eller bru-
ker sådanne varer i sin virksomhet.

§ 84. Den som har næringsbrev på omførselshandel i
henhold til nærværende paragraf, kan overalt i riket selge
følgende varer ved omførsel:

- a. Sten, sand, mursten, kalk og annet lignende bygnings-
virke, grovt stentøi, fiskeredskaper samt deler av og
materialer til sådanne, båter, båttilbehør og forarbeidede
tønneband av tre.
- b. Varer som omførselshandleren kan godtgjøre er frem-
bragt ved innenlandsk landbruk eller fiske, hermetikk
av alle slags dog undtatt.

§ 85. *Salg ved omførsel av varer tilvirket ved
innenlandsk husflid eller hjemmeindustri.*

Varer som er tilvirket ved innenlandsk husflid eller
hjemmeindustri — dog ikke ferdigsydde ytterklær og skotøi
— kan innvånere av riket selge ved omførsel. Der kreves

8 mars. skriftlig tillatelse av politiet, hvis salget kun skal foregå innen tilvirkerens hjemstedskommune og de umiddelbart tilgrensende kommuner, men næringsbrev på omførselshandel i henhold til nærværende paragraf, hvis salget ønskes drevet i flere eller andre enn de foran nevnte kommuner. I alle tilfelle må omførselshandleren for den politimyndighet som utsteder tillatelsen eller næringsbrevet, på forhånd godtgjøre enten at han selv er tilvirkeren eller at han har kjøpt varen direkte av denne eller at han av denne har fått i oppdrag å selge varen i kommisjon.

Salg ved omførsel i henhold til nærværende paragraf av varer tilvirket ved innenlandsk husflid eller hjemmeindustri kan for fiskeridistriktene vedkommende også omfatte ferdigsydde ytterklær og skotøi, når politiet på salgsstedet ved påtegning på omførselshandlerens polititillatelse eller næringsbrev gir sitt samtykke dertil. Sådant samtykke kan når som helst tilbakekalles, dersom politiet finner grunn til det.

§ 86. *Bokkolportasje.*

Efter skriftlig tillatelse fra politiet kan innvånere av riket hvor som helst her i landet og til hvem som helst for egen eller andres regning selge ved omførsel eller tinge bort aviser, tidsskrifter, ubrukte trykte bøker og andre ubrukte trykte skrifter. Tillatelsen kan for avisers og tidsskrifters vedkommende også være almindelig.

Til leilighetsvis salg av ubrukte trykte bøker eller andre ubrukte trykte skrifter trenges ingen særskilt tillatelse, når salget skjer i forbindelse med foredrag eller lignende virksomhet av almen interesse.

§ 87. *Markedshandel.*

Ved offentlig marked forstås i denne lov et handelsstevne — periodisk tilbakevendende eller ikke — som anordnes av Kongen for omsetning av varer i sin almindelighet, eller av bestemte varesorter eller kveg og hester.

Den salgsrett, som tilkommer nogen efter denne lov, kan også utøves på ethvert offentlig marked, når det gjelder ting, som det er tillatt å selge på markedet.

De nærmere regler om markedshandel og om avgift for den fastsettes ved kommunal vedtekt.

§ 88. *Salg og borttingning på utstillinger og varemesser.*

Den rett til salg eller til borttingning av varer, som tilkommer nogen efter denne lov, kan på vareutstillinger og

varemesser utøves i den utstrekning, som vedkommende 8 mars. regjeringsdepartement bestemmer.

Vedkommende regjeringsdepartement kan uhindret av denne lovs bestemmelser gi tillatelse, gjeldende for enkelt tilfelle eller inntil videre, til salg av utstillingsgjenstander på kunstutstillinger og andre utstillinger beregnet utelukkende på å fremme kulturelle eller almennyttige formål og kan fastsette nærmere regler for sådant salg.

Torvhandel. Salg fra andre offentlige steder.

§ 89. Den rett til omførselshandel som tilkommer nogen efter denne lovs §§ 63, 64, 65, 83, 84, 85, 86 og 93 kan, under iakttagelse av de i disse paragrafer inneholdte bestemmelser og uten annen offentlig tillatelse enn den som der måtte være nevnt, også utøves:

1. fra salgshaller, torv, gater, brygger og andre offentlige steder, når det gjelder varer som efter den gjeldende ordning innen kommunen kan selges fra disse steder;
2. fra fartøi samt fra tomter og annen privat grunn og innganger til sådanne samt fra portrum og innganger til bygninger — når disse steder står i umiddelbar eller fri forbindelse med almindelig beferdet strøk.

§ 90. For salg fra de i § 89 nevnte steder kan kommunestyret fastsette vedtekter, som bl. a. kan inneholde bestemmelser om salgstider og avgifter og om i hvilken utstrekning barn under 16 år skal kunne drive salg eller bistå ved sådant.

Salg fra automat på alle eller enkelte av disse steder kan i vedtektene enten helt forbys eller gjøres avhengig av særskilt tillatelse av nærmere angitt myndighet.

For salg fra de steder som er nevnt i § 89 under punkt 1 kan i vedtektene bestemmes:

1. at produsenter skal anvises plass adskilt fra opkjøpere,
2. at visse av disse steder enten i sin almindelighet eller til nærmere fastsatte tider skal avgi plass bare for produsenter, eller at produsentene skal ha fortrinsrett ved fordelingen — hvor det på grunn av arealets utilstrekkelighet må konkurreres om plassene,
3. at produsentene skal være helt fritatt for den pålagte avgift eller at denne for dem skal være lavere enn for opkjøpere.

Til produsenter henregnes her bl. a. de som selger produkter av eget gårds-, have- eller skogbruk, egen jakt, eget fiske eller egen husflid eller som selger ville urter, bær eller blomster.

8 mars. § 91. For salg fra salgshaller og torv skal det, hvis ikke departementet samtykker i annen ordning, iakttas at produsenter uansett deres hjemsted så langt plassforholdene tillater det får enten fast plass efter bestilling eller for øvrig plass eftersom de innfinder sig.

§ 92. Overtredelse av vedtekter i henhold til § 90 eller av de pålegg som med hjemmel i samme blir gitt av vedkommende myndighet, straffes efter §§ 112 og 113 som overtredelse av lovens regler om omførselshandel.

Bagatellsalg.

§ 93. Når det ikke strider mot kommunal vedtekt, kan politiet gi tillatelse til ved omførsel innen vedkommende kommune å selge bilder, festtegn, ubrukte frimerker, brev-kort, prospektkort og andre småting og til ved enkelt leilighet i velgjørende eller almennyttig øiemed å selge ting som er innkjøpt dertil. Tillatelsen kan for salg fra utsalgsbod eller kiosk tillike gjelde reiselektyre. Tillatelsen kan enten være almindelig eller gjelde for enkeltmann. Den i denne paragraf omhandlede handel skal være underkastet de regler som er gitt derom i vedtekt eller av politiet.

§ 94. Uten hinder av kommunal vedtekt kan salg som i § 93 nevnt samt salg ved omførsel av aviser og tidsskrifter tillates av Jernbanestyret på statsbanenes stasjoner i tiden omkring togenes ankomst og avgang og av Poststyret på postskibene. Jernbanestyret kan i forbindelse med sådant salg på samme måte tillate salg av tobakkvarer i smått — dog ikke fra automat — på statsbanenes stasjoner. Dog skal der da for ethvert utsalg erlegges til vedkommende næringskommune den i § 21 omhandlede avgift, likesom kommunal vedtekt i henhold til lovgivningen om beskyttelse av barn mot bruk av tobakk kommer til anvendelse.

På samme betingelser kan Kongen tillate sådant salg som i foregående ledd omhandlet på kommunale eller private jernbane- eller sporveisstasjoner.

§ 95. Hoteller og bevertningssteder kan uten særskilt tillatelse selge til sine gjester, til bruk på stedet, tobakkvarer og andre småartikler som sedvanlig inngår under deres serveringsvirksomhet.

§ 96. Kongen kan tillate, at der innen militært område ved befestningsanlegg og øvelsesplasser samt ombord på norsk krigsfartøi under kommando innrettes utsalg, hvorfra besetningen kan få kjøpt tobakkvarer og spiselige ting — derunder hermetikk samt bruks- og beklædningsgjenstander, og kan utferdige nærmere regler for dette salg.

Niende kapitel.

8 mars.

Handel med apotekvarer og gifter.

§ 97. Gifter og apotekvarer må, når ikke annet uttrykkelig er fastsatt i denne lov, bare selges fra rikets apotek. Dog kan lægemidler og andre ting, som brukes i sykepleien, også selges av læger og dyrlæger overensstemmende med, hvad derom er eller måtte bli bestemt ved særskilt lov.

Denne paragraf skal ikke være til hinder for, at der fra apotek selges også andre ting enn de, som her er nevnt, når de brukes i sundhets- eller sykepleie.

§ 98. Det tilkommer Kongen å fastsette, hvad som skal regnes for gifter og apotekvarer, og i hvilken utstrekning dette skal gjelde for hver enkelt vare. Forslag derom skal forut være avgitt av et utvalg, som opnevnes av Kongen, og som skal sammensettes av 2 apotekere og 3 andre medlemmer, hvorav 2 tilhørende næringsdrivende innen handel og industri. De forskrifter, som således blir fastsatt, skal på samme måte undergis nytt gjennemsyn hvert 10de år. Utvalgets forslag skal kunngjøres minst 3 måneder før Kongen fattar sin avgjørelse.

På samme måte skal det fastsettes, hvad som skal regnes til den klasse av gifter, som er nevnt i § 100 a, og hvilke ting skal kunne selges både av apotekere og av kjøpmenn.

Kongen eller den, han overdrar det til, kan gjøre sådanne endringer i de utferdigede forskrifter, som i tiden mellom hvert gjennemsyn viser sig nødvendige, og tillike avgjøre, om nye ting, som efter siste gjennemsyn er kommet i handelen, skal komme inn under apotekeres salgsrett eller enehandel.

§ 99. Når det efter § 98 fastsettes hvad som skal komme inn under apotekeres enehandel, skal det has for øie, at der ikke blir gjort større innskrenkninger i handelen med stoffer, som brukes til kunst, husflid og industri, enn hvad sundhetshensyn krever.

§ 100. For salg av apotekvarer og gifter utenfor apotek skal gjelde følgende forskrifter:

- a) Med politiets tillatelse kan kjøpmenn selge gifter, som ikke er særlig farlige, og som i større utstrekning har teknisk anvendelse.
- b) Med vedkommende departements tillatelse kan gifter og apotekvarer selges av kjøpmenn som har de egenskaper som kreves for å bli apoteker, eller som på annen vis har godtgjort at de har den nødvendige utdannelse og varekunnskap. Tillatelsen kan begrenses til

8 mars. bare å omfatte enkelte stoffer eller enkelte grupper av gifter og apotekvarer.

c) Med vedkommende departements tillatelse kan bestyrere av landbruksøkonomiske sammenslutninger (fruktsalgs-lag, have- eller landbruksselskapers fellesforretninger eller lignende selskaper) innføre til bruk for sammen slutningen selv, og hvis denne har salgsrett i henhold til denne lov, for sammenslutningens regning innføre og selge til bruk for dens medlemmer nærmere bestemte gifter til å bekjempe plantesykdommer og skadeinsekter i have- og landbruk, samt såvarer som er beiset med så-danne gifter. Departementet kan likeledes gi større spe-sialforretninger for omsetning av såvarer tillatelse til å innføre og i den utstrekning, hvori de har salgsrett i henhold til denne lov, selge til forbrukere såvarer som er beiset med de nevnte gifter.

§ 101. Det salg, som er nevnt i § 100 under litr. a og b kan bare foregå til andre kjøpmenn, som har rett til å selge velkommende ting, og til apotekere, fabrikanter eller andre industridrivende, som bruker dem i sin virksomhet, og til bestyrere av offentlige laboratorier og videnskapelige inn-retninger, som ikke er sykehus eller pleiehjem. Tilvirkere av gifter og apotekvarer kan bare selge sine varer til de kjøpmenn og forbrukere, som er nevnt i denne paragraf og i § 100.

Det salg som er nevnt i denne paragraf og § 100 skal foregå efter faste regler for sådanne varers opbevaring, for-sendelse og avhendelse og for tilsynet dermed. Disse regler utferdiges av Kongen eller den, han overdrar det til.

Tiende kapitel.

Antikvar- og skraphandel.

§ 102. Den som vil drive opkjøp i salgsøiemed av brukte eller kasserte ting (derunder brukte kunstgjenstander og antikviteter), eller som i salgsøiemed vil tilbytte sig sådanne ting, må ha skriftlig tillatelse dertil fra politiet på vedkom-mende sted (i kjøpstad og ladested politimesteren eller den som denne med departementets samtykke bemyndiger dertil, på landet lensmannen). Driver han sin virksomhet i mer enn én kommune, må han ha tillatelse dertil fra politiet så vel der hvor han kjøper, som der hvor han selger. Sådant til-latelse kan kun meddeles myndige innvånere av riket. Av-gift av sådan næring og forskrifter for dens utøvelse, hvilke bl. a. kan inneholde krav på sikkerhetsstillelse, kan fast-settes ved kommunal vedtekt. Kongen kan utferdige for-

skrifter for næringens utøvelse, hvilke da blir gjeldende for 8 mars. det hele land.

Bestemmelsene i denne paragrafs 1. ledd kommer også til anvendelse på den, der som selvstendig medlemmann formidler omsetningen av de deri omhandlede ting. Dog kan den, som i henhold til den derom gjeldende lovgivning har tillatelse fra formannskapet på vedkommende sted til å drive auksjonsvirksomhet, foreta sådan formidling ved auksjons-salg uten å ha erhvervet politiets tillatelse.

§ 103. Kongen kan bestemme, at den, som til anvendelse i egen bedrift kjøper eller tilbytter sig brukte eller kasserte ting, hver gang skal gjøre anførsel derom i en særskilt bok med tilføielse av nærmere angitte opplysninger og avgi melding derom til politiet innen en nærmere fastsatt frist.

Ellevte kapitel.

Særskilte forskrifter for de nordlige landsdeler.

§ 104. Følgende særskilte forskrifter skal gjelde i Nordland, Troms og Finnmark fylker:

- a) Salgsrett efter § 83 tilkommer bare innvånere av riket.
- b) Kongen kan uhindret av §§ 59 og 60 bestemme, at representanter for De Socialistiske Sovjetrepublikkers Forbunds statsinstitusjoner, kooperative institusjoner og blandede selskaper på de vilkår, som han fastsetter, inntil videre skal ha rett til i tiden fra 1 mai til 30 september i eget navn å utføre til Forbundet saltet og tørret fisk (saltfisk, klippfisk og tørrfisk), som er kjøpt i tilberedt stand.
- c) Kongen kan bestemme at førere av russiske fartøier fra egnene om Hvitehavet og Nordishavet inntil videre skal ha rett til i tiden fra 15 juni til 30 september i ett eller flere distrikter i Troms og Finnmark fylker og i Vesterålen og Lofotens distrikter av Nordland fylke av alle og enhver, for egen eller andres regning, å kjøpe eller mot vederlag i nærmere angitte varer å tilbytte sig og selv opgi til utførsel rå og saltet fisk. Likeledes kan Kongen bestemme, at representanter for institusjoner og selskaper som nevnt foran under punkt b på de vilkår, som han fastsetter, inntil videre skal ha samme rett; dog må i så fall disses byttehandel og tilberedning av fisken bare finne sted ombord på fartøi fra Forbundet eller ombord på norsk fartøi, som er særlig leiet i det øiemed.

8 mars. § 105. Efter forslag av vedkommende fylkesting kan Kongen bestemme at næringsbrev i henhold til § 84 i land-distriktene i Nordland, Troms og Finnmark fylker skal gi rett til salg ved omførsel av alle de varer som det ifølge denne lov er tillatt kjøpmenn å selge fra fast utsalgssted (kfr. dog § 79). Salget kan alene foregå innenfor den del av de nevnte fylker som er underkastet fiskeriopsynet, og kun for den tid opsynet varer. Dog kan fylkesmannen under plutselig opstående større annet fiske også gi tillatelse til omførselshandel for begrenset tid innenfor et nærmere betegnet område, dersom dette under særlige forhold måtte finnes påkrevd.

Samme rett til salg ved omførsel på disse steder tilkommer da også rikets kjøpmenn, når de løser sådant næringsbrev som foran omhandlet.

Den som vil benytte sig av denne rett, skal i hvert fylke, hvor denne utvidede omførselshandel aktes drevet, uten fradrag i sine andre skatter for kalenderåret betale en avgift til fylkeskassen av ikke under kr. 25 og ikke over kr. 200 efter fylkestingets avgjørelse. Avgiften kan innenfor disse grenser fastsettes til forskjellige beløp efter handelens art, utørens hjemsted i eller utenfor fylket eller andre lignende omstendigheter. Den må være innbetalt til nærmeste lensmann i vedkommende fylke og påtegning derom påført næringsbrevet, før handelen kan begynne. For dette tilkommer der lensmannen kr. 2 av den næringsdrivende.

Omførselshandel efter denne paragraf må ikke drives fra samme utsalgssted lenger enn 4 måneder i ett trekk eller i samme kalenderår mer enn 6 måneder i alt. Den må heller ikke drives samtidig fra mer enn ett utsalgssted.

§ 106. Kongen kan bestemme, at svenske og finske undersåtter fra grenseegnene og russiske undersåtter fra egnene om Hvitehavet og Nordishavet inntil videre skal ha rett til på offentlige markeder i Troms og Finnmark fylker å selge til alle og enhver disse egnes frembringelser av de almindelige lanbonæringer, jakt og husflid.

Likeledes kan Kongen bestemme, at salgsrett i henhold til denne paragraf i et nærmere angitt tidsrum skal kunne utøves også utenom de offentlige markeder i ett eller flere distrikter i Troms og Finnmark fylker.

§ 107. Når nogen innen Finnmark fylke løser handelsbrev på landet, skal han, foruten den godtgjørelse som er fastsatt i sportelloven, betale en avgift av kr. 40 til Finnmark brennevinssavgiftskasse.

Tolvte kapitel.

8 mars.

Forskjellige bestemmelser.

§ 108. Enhver, som efter 1 juli 1908 har løst, eller som herefter løser handelsbrev, skal finne sig i, at de rettigheter og plikter, som han har eller får efter denne lov, blir endret ved ny lov.

§ 109. Forskrifter, som fastsettes ved kommunal vedtekt efter denne lov, må ha vedkommende regjeringsdepartements stadfestelse.

§ 110. De forskrifter, som trenges til denne lovs gjennomførelse, gis av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Trettende kapitel.

Straffebestemmelser.

§ 111. Overtredelse av bestemmelsene i §§ 33, 34, 35 og 36 eller av forskrifter utferdiget i henhold dertil straffes med bøter eller fengsel i inntil ett år. Dette gjelder også, når overtredelsen er skjedd av uaktsomhet.

§ 112. Den som overtrer nogen av lovens øvrige bestemmelser eller forskrifter utferdiget med hjemmel i samme, straffes med bøter eller fengsel i inntil 3 måneder, men hvis overtredelsen er skjedd av uaktsomhet, med bøter.

På samme måte straffes den, som medvirker til overtredelse av lovens bestemmelser om omførselshandel eller forskrifter utferdiget med hjemmel i samme.

§ 113. Bestemmelsene i §§ 111 og 112 gjelder, for såvidt ingen strengere straffebestemmelse får anvendelse på forholdet. Med straffen kan forbindes fradømmelse for en nærmere angitt tid av inntil 5 år av retten til å drive én eller flere nærmere angitte næringer efter denne lov. Vedkommendes utbytte av en i strid med loven stedfunnen omsetning kan inndras i statskassen overensstemmende med straffelovens § 36. Gjelder overtredelsen nogen av lovens bestemmelser om omførselshandel eller forskrifter utferdiget med hjemmel i disse bestemmelser, kan inndragningen omfatte en del av og i gjentakelsestilfelle hele den varebeholdning som vedkommende fører med sig.

§ 114. Når omstendighetene måtte tilsi det, kan det kreves i forelegg av pengebot for overtredelse av nogen av lovens forskrifter om omførselshandel, at vedkommende straks sier fra, om han vedtar forelegget. Likeledes kan det fastsettes i forelegget, at siktede hos politiet skal nedlegge eller stille sikkerhet for den sum, boten lyder på, hvis han

8 mars. ikke straks vedtar forelegget. Siktete kan pågripes og settes i varetektsfengsel, dersom han ikke oppfyller disse vilkår.

§ 115. Blir nogen dømt for ulovlig å ha utøvet handelsvirksomhet som er pålagt særskilt avgift, skal avgiften betales for den tid han har utøvet virksomheten. Er virksomheten drevet av et selskap, hefter så vel den dømte som selskapet for avgiften.

Fjortende kapitel.

Slutnings- og overgangsbestemmelser.

§ 116. Denne lov trer i kraft 1 juli 1935.

Fra samme tid opheves lov om handelsnæring av 21 juni 1929 med tilleggslover av 31 januar og 16 mai 1930 og 6 juli 1933. De da gjeldende næringsbrev, bevillinger og tillatelser, utferdiget i henhold til de nevnte lover, forblir i kraft, men undergitt nærværende lovs bestemmelser.

Tidligere av politiet utstedte bevillinger til å drive kommisjonshandel med frihandelsvarer opphører dog å gjelde fra nærværende lovs ikrafttreden, med mindre de ved påtegning fornyes av politiet i henhold til bestemmelsene i nærværende lov. Bevillinger som i henhold hertil fornyes, er for kalenderåret 1935 fritatt for den pålagte årsavgift til næringskommunen.

De i henhold til de samme lover utferdigede bestemmelser forblir — forsåvidt de ikke står i strid med bestemmelsene i nærværende lov — i kraft inntil de opheves eller avløses av bestemmelser utferdiget i henhold til nærværende lov.

§ 117. Den som ved denne lovs ikrafttreden utøver handelsrett med hjemmel av handelsborgerskap, handelsbrev eller landhandlerbevilling i henhold til eldre lover, skal fremdeles ha rett til å drive handelsnæring som kjøpmann efter denne lov og skal i alle måter være likestillet med en sådan. Dette gjelder også den som utøver handelsrett med hjemmel av fast stasjonshold på landet, så lenge den overenskomst om stasjonsholdet står ved makt, som han hadde den 1 juli 1908.

Den handelsrett, som efter § 2 i lov av 22 juni 1863 om forandring i lovgivningen om handelen i Finnmarken drives på flere steder samtidig, når nærværende lov trer i kraft, kan innehaveren fremdeles utøve. Den går over på hans enke og umyndige livsarvinger, når forskriftene i nærværende lovs §§ 23 og 24 iakttas, og kan fornyes av hans myndige livsarvinger ved at de erhverver handelsbrev i henhold til nærværende lovs bestemmelser i alle de kommuner

hvor arvelateren utøver sådan handelsrett. For enken og 8 mars. arvingene bortfaller dog denne rett til å drive handel på flere steder 50 år efter 1 juli 1908. Den årlige avgift, som innehavere av handelsbrev skal svare efter § 21, betales av hver handelsrett som vedkommende utøver.

§ 118. Bestemmelsene i denne lovs §§ 89, 90, 91 og 92 avløser de i lov av 26 mai 1866, inneholdende adskillige bestemmelser om politivesenet i Kristiania, med tilleggslover gitte bestemmelser om salg fra torv, gate og andre offentlige steder eller hjemmel til å istandbringe bestemmelser om sådant salg. De bestemmelser om sådant salg, som ved nærværende lovs ikrafttreden inneholdes i gjeldende politivedtekter, skal vedbli å gjelde, inntil de uttrykkelig opheves eller avløses av vedtektsbestemmelser i henhold til denne lovs § 90; dog opheves de fra nærværende lovs ikrafttreden, forsåvidt de står i strid med bestemmelsene i denne lov.

§ 119. Ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (derunder også kommandittaktieselskaper), aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar, som den 21 juni 1929 her i riket drev og fremdeles driver nogen virksomhet, som i denne lov er forbeholdt innvånere av riket, skal kunne fortsette dermed efter nærværende lovs ikrafttreden, selv om de ikke, overensstemmende med nærværende lovs § 1, fyldestgjør betingelsene for å kunne anses likestilt med innvånere av riket, når de sørger for å innrette sig efter disse betingelser ved hvert valg til styre eller tilsynsråd eller ved optagelse av nye ansvarlige deltagere, som finner sted efter nærværende lovs utferdigelse.

§ 120. Forbruksforeninger og andre samvirkelag som den 1 januar 1930 drev og fremdeles driver kjøpmannshandel med forretningsfører eller disponent og eventuelt medlem av styret eller utsalgsleder som fyller vilkårene i § 2, jfr. § 4 i lov om handelsnæring av 16 juli 1907, skal kunne fortsette dermed, når de sørger for ved forekommende avgang i nogen av disse stillinger å få den fratredende erstattet med en person som fyller vilkårene for å få handelsbrev efter nærværende lov.

§ 121. Hvis ikke særlige omstendigheter, f. eks. vitterlig manglende kyndighet i regnskapsførsel måtte tale derimot, skal den som ved pålitelig vidnesbyrd godtgjør at han den 1 juli 1930 var disponent, forretningsfører eller utsalgsleder i forbruksforening eller annet samvirkelag som da hadde handelsrett som kjøpmann, og at han da i minst 3 år hadde virket i sådan stilling, anses for å fylle vilkårene i § 16 under punktene 1 og 2, når det gjelder å gå over i lignende stilling i annen forbruksforening eller annet samvirkelag.

8 mars. § 122. Vidnesbyrd, utstedt før 1 juli 1908, om bestått avgangsprøve fra handelsgymnasium eller handelskursus av minst 6 måneders varighet, som senere er blitt godkjent av vedkommende departement i henhold til lovene om handelsnæring av 16 juli 1907 eller 21 juni 1929 eller nærværende lov, skal anses for å fyldestgjøre kravet i § 16 under punkt 2, hvor det gjelder ansøking om handelsbrev, når innehaveren den 31 desember 1929 bevislig var medlem av styret, disponent eller forretningsfører i aktieselskap eller annet selskap med begrenset ansvar som da hadde handelsrett som kjøpmann.

I tiden inntil 1 januar 1937 kan vedkommende departement gi dispensasjon fra kravet i § 16, punkt 2. Vilkåret for en slik dispensasjon er at den som søker handelsbrev har bestått en på betryggende måte avholdt eksamen i handelsfag og at det i tilfelle efter andre fremlagte opplysninger finnes utvilsomt at ansøkeren har erhvervet de kunnskaper som kreves efter § 16.

§ 123. Bestemmelsen i § 26 om fremleggelse av handelsbrev til båndleggingspåtegning gjøres anvendelig også på de tilfelle, hvor forholdet er inntrådt før nærværende lovs ikrafttreden og fremdeles vedvarer. Bestemmelsene i §§ 41, 68 og 69 om melding vedrørende utsalgssteder gjøres anvendelige også på tidligere oprettede utsalgssteder, som fremdeles består ved nærværende lovs ikrafttreden. Fremleggelse av handelsbrev til båndleggingspåtegning og melding om utsalgssteder skal i disse tilfelle ha funnet sted innen utgangen av oktober 1935. Meldingen skjer for frihandlernes vedkommende uten betaling av den i § 68 omhandlede avgift.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 8 mars 1935.

HAAKON
(L. S.)

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted

8 mars.

Kongelig resolusjon.

I, 2. ledd, i kongelig resolusjon av 9 november 1923 om fredning av dyrelivet på Fokstumyra på Dovre skal herefter lyde så:

Fredningen omfatter også fiske i Harrtjernene i tiden 15 april til 8 juli og i det øvrige vassdrag i området i tiden 15 april til 1 juli. Undtatt fra fredningsvedtaket er sådan felling av rovdyr som måtte vise sig nødvendig efter nærmere bemyndigelse fra Østlandske kretsforening for naturfredning i Norge til vedkommende tilsynshavende.

8 mars.

Kongelig resolusjon.

I henhold til § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 med senere forandringer meddeles stadfestelse på vedtak av Sarpsborg bystyre i møte 10 juli 1934 om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk og fiskemat som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 20 april 1934 stadfestede almindelige helseforskrifter for byen.

De stadfestede forskrifter har følgende ordlyd:

Forskrifter

*for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild)
og steder hvor der lages fiskemat.*

1. Utsalgsstedene og tillagningsstedene skal meldes til og godkjennes av helserådet før de tas i bruk.

Også utsalgs- og tillagningssteder som alt er i bruk, skal meldes til helserådet.

2. Rummene må ikke benyttes til eller stå i forbindelse med rum til almindelig husbruk. De skal være lyse og ha god lufttilgang. Utsalget bør ha egen inngang fra gate. Bord, disk og annet inventar som fisken legges på, skal være forsynt med marmor, cementsten, glass eller et annet vanntett materiale som helserådet godkjenner. Disken må bare ha åpne rum, ingen skuffer. I rummet skal være innlagt vannspring og vask.

3. Gulvet skal være utført av stålskuret cement, fliser eller annet jevngodt materiale. Det skal ha fall og avløp til et med vannlås forsynt gulvsluk. Trevegger skal stå på en minst 10 cm høi murfot.

4. Alt avfall skal opsamles i lukkede beholdere av jern eller av et annet materiale som helserådet godkjenner. Beholderne skal være forsynt med tettsluttende lokk og tømmes så ofte, at det ikke oppstår stank; de skal rengjøres (renspyles) omhyggelig minst én gang daglig.

5. Salg av fersk fisk på torv, åpen gate eller i portrum må kun foregå fra plass anvist av politiet og helserådet.

Ved salg av fisk og fiskevarer ved omførsel skal så vel befordringsmiddel som annen redskap omhyggelig rengjøres etter hver dags bruk.

Kasser, kurver eller andre transportmidler hvorpå fisken legges skal ha underlag og sider av samme materiale som nevnt for bord m. v. i § 2.

De handlende er pliktige til å rette sig etter de pålegg som helserådet gir, og efterkommes ikke disse pålegg, kan vedkommende nektes å drive handelen til manglene er rettet.

8 mars.

6. Rummene og alt inventar skal til enhver tid være i ordentlig stand, og vedkommende er pliktig til å etterkomme pålegg som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner nødvendig å gi for å rette på mangler.

7. Fisk eller fiskeprodukter må hverken på disker, hyller eller utstillingsmontre legges på skitne fat, bretter eller i gamle kasser eller utsettes for sol. Underlag av papir eller lignende er forbudt.

8. I utsalgs-, tilberednings- eller opbevaringsrum må ikke settes petroleum, bensin eller andre varer og gjenstander som kan forurense fisken eller gi den smak eller lukt. Alt slags avfall skal straks fjernes således som foreskrevet i punkt 4.

9. All gammel fisk som ikke egner sig til menneskeføde, skal straks bringes bort i samhøve med helserådets forskrifter.

10. Helserådet kan påby, at der i enhver forretning skal være godkjent iskasse eller avkjølingsrum.

11. Alle fiskeforretninger skal jevnlig inispiseres av helserådet.

12. Lokalene skal renvaskes omhyggelig minst én gang hver dag, og kasser, tønner og andre kjøreler som brukes til fiskehandelen samt vekter og andre redskaper skal rengjøres ordentlig hver dag snarest etter bruken og ellers så ofte som helserådet finner det nødvendig. Tørr feining er forbudt. Tak og den del av veggene som ikke daglig vaskes, rengjøres så ofte som helserådet bestemmer.

Finnes der fiskekummer, skal de være av marmor, cement, sten, glass, eller annet materiale, som helserådet godkjenner, og være slik forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre.

All bruk av tobakk og spytning på gulvet er forbudt. I hvert rum skal være opslått plakat herom.

Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær til betjeningen.

Betjeningen skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær. Opbevares betjeningens tøy i lokalet, skal det ophenges i et skap med dør.

13. Hvis disse forskrifter eller pålegg som helserådet gir i henhold til dem, ikke etterkommes, kan helserådet, efter forgjeves å ha gitt advarsel, forby stedet brukt til manglene er rettet.

14. Disse forskrifter omfatter også bedrifter som allerede er i gang. For slike bedrifter gjelder dog bestemmelsen i punkt 2 om vannspring og vask og bestemmelsene i punkt

3 bare i den utstrekning helserådet i hvert enkelt tilfelle 8 mars.
finner det nødvendig.

15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra bestemmelsene i disse forskrifter.

Kongelig resolusjon.

8 mars.

I henhold til §§ 4 og 11 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 med senere forandringer meddeles stadfestelse på vedtak av følgende kommunestyre om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk m. m.:

Vestre Toten herredstyre, Opland fylke, i møte 2 juni 1934, som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 18 februar 1910 stadfestede almindelige helseforskrifter.

Gjøvik bystyre i møte 29 juni 1934, som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 19 august 1921, jfr. kongelige resolusjoner av 22 januar og 11 november 1932, stadfestede almindelige helseforskrifter.

Drammen bystyre i møte 25 oktober 1934, som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 12 juni 1914 stadfestede almindelige helseforskrifter.

Sandefjord bystyre i møte 21 november 1934, som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 10 april 1915, jfr. kongelige resolusjoner av 7 januar 1921 og 26 november 1926, stadfestede almindelige helseforskrifter.

De stadfestede forskrifter har følgende ordlyd:

Forskrifter

*for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild)
og steder hvor der lages fiskemat.*

1. Utsalgsstedene og tillagningsstedene skal meldes til og godkjennes av helserådet før de tas i bruk.

Også utsalgs- og tillagningssteder som alt er i bruk, skal meldes til helserådet.

2. Rummene må ikke benyttes til eller stå i forbindelse med rum til almindelig husbruk. De skal være lyse og ha god lufttilgang. Utsalget bør ha egen inngang fra gate. Bord, disk og annet inventar som fisken legges på, skal være forsynt med marmor, cementsten, glass eller et annet vanntett materiale som helserådet godkjenner. Disken må bare ha åpne rum, ingen skuffer. I rummet skal være innlagt vannspring og vask.

3. Gulvet skal være utført av stålskuret cement, fliser eller annet jevn godt materiale. Det skal ha fall og avløp til et med vannlås forsynt gulvsluk. Trevegger skal stå på en minst 10 cm høi murfot.

8 mars.

4. Alt avfall skal opsamles i lukkede beholdere av jern eller av et annet materiale som helserådet godkjenner. Beholderne skal være forsynt med tette sluttende lokk og tømnes så ofte, at det ikke oppstår stank; de skal rengjøres (renspyles) omhyggelig minst én gang daglig.

5. Salg av fersk fisk på torv, åpen gate eller i portrum er ikke tillatt uten helserådets samtykke.

6. Rummene og alt inventar skal til enhver tid være i ordentlig stand, og vedkommende er pliktig til å etterkomme pålegg som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner nødvendig å gi for å rette på mangler.

7. Fisk eller fiskeprodukter må hverken på disker, hyller eller utstillingsmontre legges på skitne fat, bretter eller i gamle kasser eller utsettes for sol. Underlag av papir eller lignende er forbudt.

8. I utsalgs-, tilberednings- eller opbevaringsrum må ikke settes petroleum, bensin eller andre varer og gjenstander som kan forurense fisken eller gi den smak eller lukt. Alt slags avfall skal straks fjernes således som foreskrevet i punkt 4.

9. All gammel fisk som ikke egner sig til menneskeføde, skal straks bringes bort i samhøve med helserådets forskrifter.

10. Helserådet kan påby, at der i enhver forretning skal være godkjent iskasse eller avkjølingsrum.

11. Alle fiskeforretninger skal jevnlig inspiseres av helserådet.

12. Lokalene skal renvaskes omhyggelig minst én gang hver dag, og kasser, tønner og andre kjørelere som brukes til fiskehandelen samt vekter og andre redskaper, skal rengjøres ordentlig hver dag snarest etter bruken og ellers så ofte som helserådet finner det nødvendig. Tørr feining er forbudt. Tak og den del av veggene som ikke daglig vaskes, rengjøres så ofte som helserådet bestemmer.

Finnes der fiskekummer, skal de være av marmor, cement, sten, glass eller annet materiale, som helserådet godkjenner og være slik forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre.

All bruk av tobakk og spytning på gulvet er forbudt. I hvert rum skal være opslått plakat herom.

Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær til betjeningen.

Betjeningen skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær. Opbevares betjeningens tøy i lokalet, skal det ophenges i et skap med dør.

13. Hvis disse forskrifter eller pålegg som helserådet gir 8 mars.
i henhold til dem, ikke etterkommes, kan helserådet, efter
forgjeves å ha gitt advarsel, forby stedet brukt til manglene
er rettet.

14. Disse forskrifter omfatter også bedrifter som alle-
rede er i gang. For slike bedrifter gjelder dog bestemmelsen
i punkt 2 om vannspring og vask og bestemmelsene i punkt
3 bare i den utstrekning helserådet i hvert enkelt tilfelle
finder det nødvendig.

15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra bestemmelsene
i disse forskrifter.

Kongelig resolusjon.

8 mars.

I henhold til § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860
med senere forandringer meddeles stadfestelse på vedtak av
følgende kommunestyre om forskrifter om kon-
troll med salg av kjøttdeig m. v.:

Porsgrunn bystyre i møte 17 april 1934 som tillegg til
de ved kongelig resolusjon av 27 august 1909, jfr. kon-
gelig resolusjon av 29 januar 1915, stadfestede almin-
delige helseforskrifter.

Drammen bystyre i møte 25 oktober 1934 som tillegg
til de ved kongelig resolusjon av 12 juni 1914 stadfestede
almindelige helseforskrifter.

Sandefjord bystyre i møte 21 november 1934 som tillegg
til § 33 i de ved kongelig resolusjon av 10 april 1915,
jfr. kongelige resolusjoner av 7 januar 1921 og 26
november 1926, stadfestede almindelige helseforskrifter.

De stadfestede forskrifter lyder således:

«Salg av kjøttdeig, ophakket kjøtt og pølser er for-
budt med mindre kontroll av råvaren og varens tilbered-
ning, opbevaring og transport foregår på en måte som helse-
rådet godkjenner.»

Kongelig resolusjon.

8 mars.

I henhold til § 4 i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860
med senere forandringer meddeles stadfestelse på vedtak
av Horten bystyre i møte 3 desember 1934 om et tillegg
til § 20 om kontroll med salg av kjøttdeig m. v. og et tillegg
om forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk m. v. til de
ved kongelig resolusjon av 9 september 1910, jfr. kongelige
resolusjoner av 3 september 1920, 9 mars 1923 og 14 juni
1929, stadfestede almindelige helseforskrifter for
byen.

8 mars.

De stadfestede vedtak er sålydende:

Tillegg til § 20 i helseforskriftene.

«Salg i Horten av kjøttdeig, ophakket kjøtt og pølser er forbudt, med mindre kontroll av råvaren og varens tilberedning, opbevaring og transport foregår på en måte, som helserådet godkjenner.»

Forskrifter

*for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild)
og steder hvor der lages fiskemat.*

1. Utsalgsstedene og tillagningsstedene skal meldes til og godkjennes av helserådet før de tas i bruk.

Også utsalgs- og tillagningssteder som alt er i bruk, skal meldes til helserådet.

2. Rummene må ikke uten helserådets tillatelse benyttes til eller stå i forbindelse med rum til almindelig husbruk. De skal være lyse og ha god lufttilgang. Utsalget bør ha egen inngang fra gate. Bord, disk og annet inventar som fisken legges på, skal være forsynt med marmor, cementsten, glass eller et annet vanntett materiale som helserådet godkjenner. Disken må bare ha åpne rum, ingen skuffer. I rummet skal være innlagt vannspring og vask.

3. Gulvet skal være utført av stålskuret cement, fliser eller annet jevngodt materiale. Det skal ha fall og avløp til et med vannlås forsynt gulvsluk. Trevegger skal stå på en minst 10 cm høi murfot.

4. Alt avfall skal opsamles i lukkede beholdere av jern eller av et annet materiale som helserådet godkjenner. Beholderne skal være forsynt med tette sluttende lokk og tømmes så ofte, at det ikke oppstår stank; de skal rengjøres (renspyles) omhyggelig minst én gang daglig.

5. Salg av fersk fisk på torv, åpen gate eller i portrum er ikke tillatt uten helserådets samtykke.

6. Rummene og alt inventar skal til enhver tid være i ordentlig stand, og vedkommende er pliktig til å etterkomme pålegg som helserådet i hvert enkelt tilfelle finner nødvendig å gi for å rette på mangler.

7. Fisk eller fiskeprodukter må hverken på disker, hyller eller utstillingsmontre legges på skitne fat, bretter eller i gamle kasser eller utsettes for sol. Underlag av papir eller lignende er forbudt.

8. I utsalgs-, tilberednings- eller opbevaringsrum må ikke settes petroleum, bensin eller andre varer og gjenstander som kan forurense fisken eller gi den smak eller lukt.

Alt slags avfall skal straks fjernes således som foreskrevet 8 mars. i punkt 4.

9. All gammel fisk som ikke egner sig til menneskeføde, skal straks bringes bort.

10. Helserådet kan påby, at der i enhver forretning skal være godkjent iskasse eller avkjølingsrum.

11. Alle fiskeforretninger skal jevnlig inspiseres av helserådet.

12. Lokalene skal renvaskes omhyggelig minst én gang hver dag, og kasser, tønner og andre kjørelere som brukes til fiskehandelen samt vekter og andre redskaper skal rengjøres ordentlig hver dag snarest efter bruken og ellers så ofte som helserådet finner det nødvendig. Tørr feining er forbudt. Tak og den del av veggene som ikke daglig vaskes, rengjøres så ofte som helserådet bestemmer.

Finnes der fiskekummer, skal de være av marmor, cement, sten, glass eller annet materiale, som helserådet godkjenner og være slik forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre.

All bruk av tobakk og spytning på gulvet er forbudt. I hvert rum skal være opslått plakat herom.

Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær til betjeningen.

Betjeningen skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær. Opbevares betjeningens tøy i lokalet, skal det ophenges i et skap med dør.

13. Hvis disse forskrifter eller pålegg som helserådet gir i henhold til dem, ikke etterkommes, kan helserådet, efter forgjeves å ha gitt advarsel, forby stedet brukt til manglene er rettet.

14. Disse forskrifter omfatter også bedrifter som allerede er i gang. For slike bedrifter gjelder dog bestemmelsen i punkt 2 om vannspring og vask og bestemmelsene i punkt 3 bare i den utstrekning helserådet i hvert enkelt tilfelle finner det nødvendig.

15. Helserådet kan gjøre undtagelse fra bestemmelsene i disse forskrifter.

Kongelig resolusjon.

8 mars.

I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, meddeles stadfestelse på vedtak av Haugesund bystyre i møte 15 juni 1934 om forandring av § 40 a og §§ 41 og 52 i de ved kongelig resolusjon av 17 januar 1913 og senere resolusjoner stadfestede almindelige helseforskrifter for byen.

8 mars. II. De ved kongelig resolusjon av 22 november 1929 stadfestede tillegg til helseforskriftene bortfaller fra den tid de ved I gjorde forandringer trer i kraft.

De ved foranstående resolusjon post I stadfestede forandringer i helseforskriftene er følgende:

I helseforskriftenes § 40 a inntas som et nytt 2. punktum følgende bestemmelse:

«Salg i Haugesund av kjøttdeig, ophakket kjøtt og pølser, spekepølser undtatt, er forbudt med mindre kontroll av råvaren og varens tilberedning, opbevaring og transport foregår på en måte som helserådet godkjenner.»

Helseforskriftenes §§ 41 og 52 får herefter følgende ordlyd:

§ 41. I tiden 16 april til 16 november skal all død torsk, hyse, sei, lyr, lange, brosme og kveite over 30 cm som i fersk tilstand tilføres Haugesund for salg eller som forhandles i Haugesund, være sløiet og innvoldene fjernet. Gjellene må dog ikke uttas.

Forskrifter for utsalgssteder for fersk fisk (herunder fersk sild) og steder hvor der lages fiskemat:

a. Utsalgssteder og tillagningssteder for fisk og fiskemat skal meldes til og godkjennes av helserådet, før de tas i bruk.

Også utsalgssteder som alt er i bruk, skal meldes til helserådet.

b. Rummene må ikke benyttes til eller stå i forbindelse med rum til almindelig husbruk. De skal være lyse og ha god lufttilgang. Utsalget bør ha egen inngang fra gate. Bord, disk og annet inventar som fisken legges på, skal være forsynt med marmor, cementsten, glass eller et annet vanntett materiale som helserådet godkjenner. Disken må bare ha åpne rum, ingen skuffer. I rummet skal være innlagt vannspring og vask.

c. Gulvet skal være utført av stålskuret cement, fliser eller annet jevn godt materiale. Det skal ha fall og avløp til et med vannlås forsynt gulvsluk. Trevegger skal stå på en minst 10 cm høi murfot.

d. Alt avfall skal opsamles i lukkede beholdere av jern eller av et annet materiale som helserådet godkjenner. Beholderne skal være forsynt med tettsluttende lokk og tømmes så ofte, at det ikke oppstår stank, de skal rengjøres (renspyles) omhyggelig minst en gang daglig.

e. Salg av fersk fisk på torv, åpen gate eller i portrum er ikke tillatt uten helserådets samtykke.

f. Rummene og alt inventar skal til enhver tid være i ordentlig stand, og vedkommende er pliktig til å etterkomme

pålegg som helserådet i hvert tilfelle finner nødvendig 8 mars.
å gi for å rette på mangler.

- g. Fisk eller fiskeprodukter må hverken på disker, hyller eller utstillingsmontre legges på skitne fat, bretter eller i gamle kasser eller utsettes for sol. Underlag av papir eller lignende er forbudt.
- h. I utsalgs-, tilberednings- eller opbevaringsrum må ikke settes petroleum, bensin eller andre varer og gjenstander som kan forurense fisken eller gi den smak eller lukt. Alt slags avfall skal straks fjernes således som foreskrevet i punkt d.
- i. All gammel fisk som ikke egner sig til menneskeføde, skal straks bringes bort i samhøve med helserådets forskrifter.
- k. Helserådet kan påby, at der i enhver forretning skal være godkjent iskasse eller avkjølingsrum.
- l. Alle fiskeforretninger skal jevnlig inspiseres av helse- rådet.
- m. Lokalene skal renvaskes omhyggelig minst en gang hver dag, og kasser, tønner og andre kjørelere som brukes til fiskehandelen samt vekter og andre redskaper skal rengjøres ordentlig hver dag snarest efter bruken og eller så ofte som helserådet finner det nødvendig. Tørr feining er forbudt. Tak og den del av veggene som ikke daglig vaskes, rengjøres så ofte som helserådet bestemmer.

Finnes der fiskekummer, skal de være av marmor, cement, sten, glass eller annet materiale som helserådet godkjenner og være slik forarbeidet at de lett lar sig tømme og rengjøre.

All bruk av tobakk og spytning på gulvet er forbudt. I hvert rum skal være opslått plakat herom.

Der skal være lett adgang til rent vaskevann, såpe og rene håndklær til betjeningen.

Betjeningen skal iaktta omhyggelig renslighet med sin person og sine klær — være iført rent lerretsantrekk (oljetøi, dongry eller lignende). I utsalgssted for fiske- mat skal den kvinnelige betjening ha helt rent antrekk, med kappe eller hodeplagg i lys farve. Opbevares be- tjeningens tøy i lokalet, skal det ophenges i skap med dør.

- n. Disse forskrifter omfatter også bedrifter som allerede er i gang. For slike bedrifter gjelder dog bestemmelsen i punkt b om vannspring og vask og bestemmelsene i punkt c bare i den utstrekning helserådet i hvert enkelt tilfelle finner det nødvendig.
- o. Helserådet kan gjøre undtagelse fra bestemmelsene i disse forskrifter.

8 mars. § 52. Forsåvidt helseforskriftene eller helserådets lovmedholdige vedtak gjelder bedrifter om hvilke forskriftene inneholder særskilte bestemmelser, kan helserådet, hvis de ikke etterkommes — etter forgjeves å ha gitt advarsel — forby stedet eller lokalene brukt, til manglene er rettet.

Undlater noen ellers å utføre de foranstaltninger som påhviler ham i henhold til nærværende forskrifter, kan helserådet derhos la utføre så vel vedkommende foranstaltninger som hvad der ellers fornødiges for å hindre at forsømmelsene avstedkommer skade.

Omkostningene derved og ved de forføininger som treffes for å hindre ennå ikke fullførte handlinger som strider mot nærværende forskrifter eller helserådets lovmedholdig fattede beslutninger eller for å bortrydde ulemper der er frembragt ved brudd på omhandlede forskrifter eller beslutninger, blir å utrede av den skyldige.

8 mars. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

Innskrenkende bestemmelser for erhvervsmessig motorvognkjøring uten rute på de offentlige veier i Vestfinnmark.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21 II første ledd, kfr. lover av 6 juni 1930 og 2 juni 1933, bestemmes følgende som gjeldende inntil videre.

«På de offentlige veier innen herredene Alta, Talvik, Kistrand, Kjelvik og Sørøysund må erhvervsmessig person- og godsbefordring med motorvogn uten rute ikke foretas av andre enn dem som får tillatelse dertil av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående antallet av sådanne tillatelser, takster, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. kan fastsettes av politimesteren efterat saken har vært forelagt vedkommende herreder til uttalelse.

Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyret til approbasjon for de strekningers vedkommende som trafikeres av bilruter.

Undtatt fra foranstående bestemmelser er befordring fra sted beliggende utenfor nevnte herreders grenser til eller gjennom herredene.

Undtatt er videre befordring av offentlige tjenestemenn, læger, dyrlæger, jordmødre, veivesenets transporter samt syke som trenger hurtig hjelp.

Foranstående bestemmelser trer i kraft fra det tidspunkt som måtte bestemmes av fylkesmannen og senest 1 juli 1935.»

Utgeber: Byråchef M. Hofgaard